

Human Forever

Inleiding door makers Teun Toebes en Jonathan de Jong

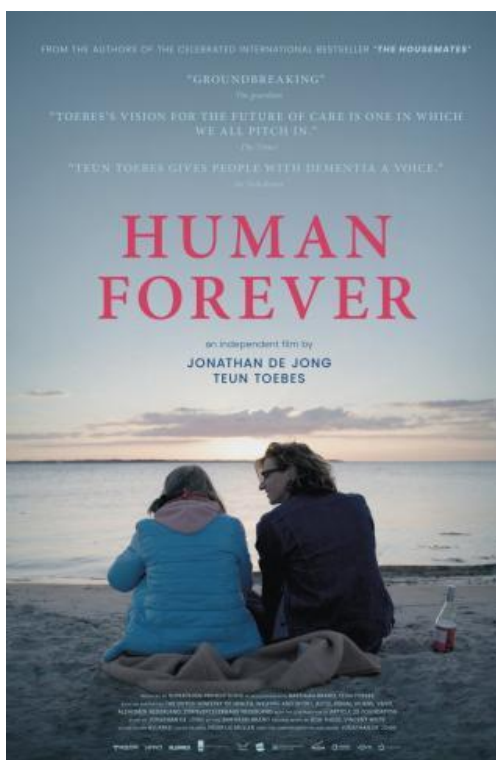
Teun Toebes is 24, kerngezond en woont al jaren samen met mensen met dementie op de gesloten afdeling van een woonzorgcentrum. Teun heeft immers een missie: de levenskwaliteit van mensen met dementie verbeteren.

Nu wordt er nog geluisterd naar wat hij wil, wat hij voelt en wat hij vindt. Nu is Teun nog vrij om te zijn wie hij is en te gaan en staan waar hij wil. Maar de kans dat dit in de toekomst niet meer het geval zal zijn, is 1 op 5. Daarom gaat Teun nu op zoek naar antwoorden voor later.

Samen met zijn vriend en regisseur Jonathan de Jong maakt hij een reis rond de wereld om te onderzoeken hoe er in andere landen wordt omgegaan met dementie en wat we van elkaar kunnen leren. De cijfers liegen er niet om: de komende 20 jaar zal het aantal mensen met dementie verdubbelen. Daarom is zijn zoektocht geen vraag, maar een noodzaak.

'Human Forever' is een inspirerende en ontroerende film die ons uitdaagt om anders te kijken naar dementie en die oproept tot liefde voor de medemens.

Regie: Jonathan de Jong,
Teun Toebes
Nederland, 2023
NL/ENG gesproken,
NL/FR ondertiteld
duur: 1u20

BINNENKORT

The Zone of Interest
di 16.04.24 – 20u30

Wonka (OV)
zo 21.04.24 – 17u

Thank God for the Gift
ma 22.04.24 – 20u30

Monster
di 23.04.24 – 20u30

Das Lehrerzimmer
di 30.04.24 – 20u30

Skunk
di 7.05.24 – 20u30

King's Land
di 14.05.24 – 20u30

Tótem
di 21.05.24 – 20u30

Poor Things
di 28.05.24 – 20u30

J'aime la vie
wo 29.05.24 – 9u15 + 19u

One Life
di 4.06.24 – 20u30

Los Delincuentes
di 11.06.24 – 19u30

Dream Scenario
di 18.06.24 – 20u30

All of Us Strangers
di 25.06.24 – 20u30

www.ccstrombeek.be/film
tickets@ccstrombeek.be

INTERVIEW - TEUN TOEBES: 'NIET DE ZORG TELT, WEL DE KWALITEIT VAN LEVEN'

Veerle Beel, De Standaard, 10.11.23

We mogen mensen met dementie niet tot een sociale dood veroordelen, zegt de 24-jarige verpleegkundige Teun Toebes. Hij trok met filmmaker Jonathan de Jong naar elf landen, op zoek naar inspiratie. Ze kwamen terug met een film en een boek: 'Er hangt verandering in de lucht, ik voel het in elke vezel.'

De Nederlander Teun Toebes was pas 17 toen hij voor het eerst in contact kwam met mensen met dementie in een verpleeghuis – in Vlaanderen noemen wij dat een woonzorgcentrum. Hij liep er stage voor zijn studie verpleegkunde. Nadien heeft hij 3,5 jaar op een gesloten afdeling gewoond. Hij leefde er mee, sloot er vriendschappen. Hij ging wel eens met zijn medebewoners op stap, nodigde ze uit voor een biertje op zijn kamer of nam ze mee op zijn motor. Over die indringende ervaring schreef hij het boek *VerpleegThuis*, dat al in 14 landen is verschenen.

Volgende week verschijnt zijn nieuwe boek *Een wereld te winnen*. Het is het relaas van zijn rondreis langs inspirerende plekken, samen met filmmaker Jonathan de Jong. Het boek is als het ware een uitdieping van de documentaire *Human Forever*, die ze samen maakten.

Bij ons vorige interview woonde u in een verpleeghuis. Nog steeds?

'Nee, ik ben recent verhuisd naar Amsterdam. Omdat ik inzie dat de sleutel voor een betere kwaliteit van leven voor mensen met dementie niet bij de verpleeghuizen ligt, maar in de samenleving. Ik ben nu buurtverbinder, met als doel sterke netwerken te vormen in de gemeenschap. Ik kan er nog niet veel over kwijt. Ik stel me eerst luisterend op, zoals ik ook in de verpleeghuizen en in de film heb gedaan.'

U reisde samen met Jonathan de Jong naar elf landen op vier continenten: geen kleine onderneming.

'We hebben er drie jaar aan gewerkt en moesten sommige afspraken telkens weer uitstellen, vanwege corona. Ik heb met tientallen topwetenschappers en visionairs gepraat, uit 35 landen. Telkens heb ik gevraagd wie inspirerend was voor hén, en of ze mij bij die persoon konden introduceren. Jij hebt de film al in preview gezien, hé? Wat vond je ervan?'

Boeiend, ook vanwege de verrassende tegenstellingen. Wat wilde u vertellen met de verhalen uit Zuid-Afrika, waar kinderen bij hun ouders intrekken om voor hen te zorgen?

'Ons doel was niet om voorbeelden te vinden die we moeten kopiëren. Wij reisden om geïnspireerd te geraken. In Zuid-Afrika vond ik het mooi om te zien hoe ouderen met dementie deel blijven uitmaken van hun gemeenschap. Inderdaad, er is geen zorgsysteem in dat land, maar die ouderen kunnen met hun kinderen mee naar de kerk, waar ze warm onthaald worden. In het Westen hebben we kwaliteit van zorg tot hoogste goed verheven. In Zuid-Afrika, en andere arme landen, zagen we hoe belangrijk kwaliteit van leven is.'

'Tegelijk heb ik daar ook gehoord hoe een dochter bang was dat haar moeder gedood zou worden: vanwege hun "rare" gedrag denken jonge "killers" dat vrouwen met dementie heksen zijn. Nooit eerder besepte ik zo hard hoe belangrijk bewustwording is.'

Oef, gelukkig is dat bij ons beter. Al staat de zorg hier onder druk, door een gebrek aan middelen en medewerkers.

'Nee, nee, daar ga ik niet in mee. De essentie is niet hoeveel geld je in de zorg stopt, maar wat je ermee doet. De armoede van onze welvaartsstaat uit zich in de tovertafel die digitale vlanders kan oproepen, in de deuren die enkel met een code open kunnen, in een systeem dat miljarden kost en waarbinnen wij mensen met dementie opsluiten. Zo maken wij dementie tot een sociale dood. Of zoals Lia het zegt, die in een verpleeghuis in Apeldoorn woont: "Wat voor nut heeft het dat ik nog leef?" Veel van de pijn die zij ondergaat, komt niet uit de ziekte voort, maar uit de sociale uitsluiting.'

Hebt u plekken gezien waar bewoners hun situatie anders ervaren?

'Denemarken was heel inspirerend. We kwamen er in een huis waar je kan struikelen over de hond, waar de kat 's morgens mee bij je in bed klimt, waar gewone meubels staan en 's avonds kaarsen worden aangestoken. Er hangen goede schilderijen aan de muur, en de verlichting is divers, zoals bij jou en mij thuis. Bewoners krijgen er helemaal geen medicatie, waardoor ze ook niet apathisch zijn. Er hangt geen waas voor hun ogen. Ze reageerden heel alert op onze komst.' (...)

Wat me erg raakte, is dat nagenoeg alle bewoners in een gesloten afdeling, waar ook ter wereld, naar de dood verlangen, terwijl dat niet zo is in open settings.

'Waarom mag ik als 24-jarige gaan en staan waar ik wil, en deze mensen niet? Er kunnen overal ongevallen gebeuren. We leggen te veel de nadruk op veiligheid, en offeren daar de individuele behoefte aan vrijheid aan op. Stel nu nog dat een bewoner met dementie uit een voorziening op stap gaat, en daarbij ten val komt en sterft: dan nog mag dit geen aanleiding zijn om iedereen collectief op te sluiten. Door risicovermijding en controle creëren we een systeem dat ontmenselijkt.'

U hebt ook rusthuizen in België bezocht. Wat leerde u van ons?

'Ik ben bij Huis Perrekes in Geel geweest, net zoals overal verbleven Jonathan en ik er een paar dagen. We luisterden veel, en er werd vijf uur per dag gefilmd. De Villa van Huis Perrekes is prachtig, met al die warme materialen. We zagen bewoners meehelpen in de open keuken en een man die bijna niet meer kon spreken maar helemaal opleefde toen de muziektherapeute piano speelde. Carla Molenberghs is zeker een inspirator voor mij, vanwege haar visie, waarvan gelijkwaardigheid en geborgenheid de kern uitmaken. Maar ook hier zei een bewoonster dat ze vooral gelukkig werd van ons bezoek, omdat ze zich toch wat afgesloten voelde van de buitenwereld. Weet je, er bestaat niet zoiets als de ene, perfecte plek voor mensen met dementie. Iedere mens is anders, en dementie verloopt ook niet volgens een lineair patroon.'

(...)

Lees het volledige interview en meer op de website:

<https://www.ccstrombeek.be/film/human-forever>

